

Чого не слід вимагати в учасника під час здійснення закупівлі пального: вісім рішень АМКУ

Що потрібно врахувати в тендерній документації під час закупівлі пального?
Практика АМКУ щодо закупівлі пального — далі.

У публікації [«Чого не слід вимагати в учасника під час здійснення закупівлі електричної енергії: практика АМКУ»](#) за позиціями органу оскарження ми визначили, які вимоги не слід встановлювати під час закупівлі електричної енергії.

Ще одним не менш необхідним для закупівельників предметом закупівлі є пальне. Тому сьогодні опрацюємо рішення Комісії Антимонопольного комітету України з розгляду скарг про порушення законодавства у сфері публічних закупівель (далі — Комісія), предметом яких було оскарження умов закупівель, що стосуються наведеного товару.

Нагадаю, що за положеннями пункту 29 Особливостей здійснення публічних закупівель товарів, робіт і послуг для замовників, передбачених Законом України «Про публічні закупівлі», на період дії правового режиму воєнного стану в Україні та протягом 90 днів з дня його припинення або скасування, затверджених постановою Кабінету Міністрів України від 12.10.2022 № 1178 (далі — [Особливості](#)), у разі проведення відкритих торгів згідно з [Особливостями для закупівлі бензину, дизельного пального чи газу скрапленого для автомобільного транспорту положення пунктів 1 і 2 частини 2 статті 16 Закону України «Про публічні закупівлі» від 25.12.2015 № 922-VIII](#) (далі — [Закон](#)) замовником не застосовуються.

У разі здійснення закупівель, визначених абзацом першим цього пункту, замовники **не можуть установлювати вимоги до предмета закупівлі, що не передбачені відповідним національним стандартом** (за наявності національного стандарту для відповідного предмета закупівлі).

У статті порталу RADNUK.COM.UA [«Національні стандарти для відповідного предмета закупівлі, щоби дійсно дотриматись пункту 29 Особливостей»](#) наведено національні стандарти до бензину, дизельного пального та газу скрапленого для автомобільного транспорту.

Нижче ловіть деякі рішення Комісії, що стосуються питання, чого не слід вимагати під час здійснення закупівлі пального.

Номер рішення АМКУ	Документи, що вимагались процедурою	Позиція АМКУ
--------------------	-------------------------------------	--------------

<p>Рішення Комісії від 08.11.2023 № 17929-р/пк-пз, закупівля № UA-2023-10-24-013651-a</p>	<p>Умовами закупівлі встановлено, що учасник повинен мати у користуванні або у власності розгалужену мережу АЗС, які також повинні бути емітентами талонів (карток) на пальне. Крім того, учасник повинен надати в складі своєї пропозиції: * ліцензію (саме) на роздрібну торгівлю палимим саме на всі АЗС (що в користуванні учасника); * документ, що підтверджує право використання учасником найменувань (торгових марок), зазначених на відповідних смарт-картках, відповідно до чинного законодавства України.</p>	<p>Наведені оскаржувані вимоги Комісія визначила такими, що обмежують конкуренцію та призводять до дискримінації учасників. Окремо Комісія зупинялась на приписах пунктів 28 і 29 Особливостей та статтях 5 і 22 Закону. Тим самим дійшла висновку, що замовниками порушено приписи наведених норм. Тому замовники повинні усунути наведені невідповідності шляхом внесення відповідних змін до своїх тендерних документів.</p>
<p>Рішення Комісії від 31.10.2023 № 17468-р/пк-пз, закупівля № UA-2023-10-16-010090-a</p>	<p>Умовами закупівлі встановлено, що учасник у складі пропозиції повинен надати: * довідку про наявність не менше встановленої кількості АЗС у межах населеного пункту та саме не менш ніж 2 в кожному районі цього населеного пункту, про кількість наявних АЗС учасника на території України (розгалужена мережа), саме не менше 20 (двадцяти) АЗС, які розташовані в радіусі населеного пункту (не більше ніж 70 км), а також талони повинні діяти саме по всій території України (не обмежені в отриманні територіально конкретним регіоном), з можливістю отримання палива через АЗС, які розташовано саме по всій території України, а також на автомобільних дорогах загального користування та містах України; * пропозицію щодо чинності терміну дії талонів (облікових карток, бланків-дозволів тощо) саме не менше 12 місяців з моменту їх отримання, а також, у разі закінчення строку їх дії або проведення оновлення, переобліку, вилучення з обігу, блокування чи інших дій з боку учасника щодо виданих талонів (облікових карток, бланків-дозволів тощо), як під час дії укладеного за результатами даної процедури договору, так і після закінчення строку його дії щодо інших зобов'язань, безоплатного обміну на нові на термін ще 12 місяців; * документальне підтвердження наявності права в учасника на використання об'єктів права інтелектуальної власності (знаків для товарів і послуг) (ліцензійний договір), які мають місце на документах, що є засобом отримання нафтопродуктів (талонів); * договори оренди або суборенди, або партнерський договір, або інший договір саме щодо користування АЗС/АЗК, а також договори, які містять перелік АЗС, на яких буде здійснюватися відпуск палива; * лист від власника, орендаря чи управителя про гарантування безумовного, цілодобового та безперервного здійснення відпуску пального на АЗС/АЗК, що зазначені у довідці, протягом 2023-2024 саме за талонами зразка учасника; * сертифікат відповідності та декларація про відповідність, які відповідають один одному (у найменуванні товару, виробника, номері сертифіката відповідності чи терміні його дії).</p>	
<p>Рішення Комісії від 24.10.2023 № 17010-р/пк-пз, закупівля № UA-2023-10-09-012878-a</p>	<p>Умовами закупівлі встановлено, що учасник у складі пропозиції повинен надати: * гарантійний лист від власника АЗС, адресований на ім'я замовника, із посиланням на номер оголошення, що стосується даної закупівлі, про гарантію відпуску палива на користь замовника.</p>	
<p>Рішення Комісії від 19.10.2023 № 16800-р/пк-пз, закупівля № UA-2023-10-03-001312-a</p>	<p>Умовами закупівлі встановлено, що учасник у складі пропозиції повинен надати: * документ (сертифікат тощо), який підтверджує впровадження системи управління якістю в учасника саме згідно з ДСТУ 9001:2015 (ISO 9001:2015, IDT) «Система управління якістю»; * інформацію про методи/схему співпраці учасника з виробником товару, екологічні показники. Також умовами визначено, що учасник має мати власний зразок скретч-карт (талонів), які не є предметом перекупу у третіх осіб.</p>	
<p>Рішення Комісії від 19.10.2023 № 16778-р/пк-пз, закупівля № UA-2023-10-04-003911-a</p>	<p>Умовами закупівлі встановлено, що учасник у складі пропозиції повинен надати: * сертифікати відповідності, видані саме на ім'я учасника.</p>	
<p>Рішення Комісії від 16.10.2023 № 16472-р/пк-пз, закупівля № UA-2023-09-29-008731-a</p>	<p>Умовами закупівлі встановлено, що учасник у складі пропозиції повинен надати: * документ, що виданий спеціалізованим експертом, що має відповідну акредитацію у сфері контролю за дотриманням суб'єктами господарювання природоохоронного законодавства, у якому (у документі) засвідчено факт відповідності діяльності учасника закупівлі вимогам законодавства про захист довкілля; * договір з уповноваженим (акредитованим) органом з оцінки відповідності, який видав сертифікат відповідності на товар; * документ (заяву), що підтверджує звернення учасника до уповноваженого (акредитованого) органу щодо здійснення оцінювання відповідності палива; * акт відбирання зразка палива; * атестат (свідцтво) про акредитацію за належною сферою (галуззю) органу із сертифікації (акредитованої лабораторії), яким(и) було видано сертифікат відповідності на товар.</p>	
<p>Рішення Комісії від 13.10.2023 № 16404-р/пк-пз, закупівля № UA-2023-09-28-007891-a</p>	<p>Умовами закупівлі встановлено, що АЗС учасника повинна знаходитись від місцезнаходження замовника на відстані не більше 2 км (за показами одометра) дорогами загального користування з урахуванням дорожньої розмітки та правил дорожнього руху. У свою чергу, бензин повинен бути підвищеної якості А-95 преміум саме імпортного виробництва.</p>	
<p>Рішення Комісії від 12.10.2023 № 16367-р/пк-пз, закупівля № UA-2023-09-29-008960-a</p>	<p>Умовами закупівлі встановлено, що учасник у складі пропозиції повинен надати: * довідку про дійсність довірчих документів саме в кожній області України, за виключенням окупованих територій.</p>	

При повному або частковому копіюванні чи цитуванні будь-якої інформації з порталу "Радник у сфері публічних закупівель" ви зобов'язані вказувати джерело інформації (ст. 176 ККУ). Джерело: <https://radnuk.com.ua/uchast-u-zakupivliakh/praktika-oskarzhennja-uchast-u-zakupivliakh/choho-ne-slid-vymahaty-v-uchasnyka-pid-chas-zdijsnennia-zakupivli-palnoho-visim-rishen-amku/>

Коментар

Загалом висновок за аналізом опрацьованих рішень органу оскарження буде таким самим, як і в публікації порталу щодо оскаржуваних вимог при закупівлі електричної енергії, що згадана вище. Тобто в будь-якому випадку замовник не може вимагати нічого зайвого, крім того, що визначається чинними стандартами, як цього вимагає припис [пункту 29 Особливостей](#). Тому знову ж таки треба ретельно опрацювати такі стандарти.

Якщо вже встановили вимоги, що не відповідають такому стандарту, тобто суперечать положенням [пункту 29 Особливостей](#), необхідно внести зміни до тендерної документації в порядку [пункту 54 Особливостей](#) та привести її у відповідність. Для цього може знадобитись [взірець протоколу про внесення змін до тендерної документації з власної ініціативи](#), який можна знайти на порталі RADNUK.COM.UA.

Принагідно зверніть увагу на [обґрунтування технічних та якісних характеристик закупівлі, розміру бюджетного призначення, очікуваної вартості предмета закупівлі – паливо](#).
Читайте також публікації:

«[Чи потрібно підтверджувати ступінь локалізації трактора: практика АМКУ](#)»;

«[Особливості закупівлі пального \(бензину або дизельного палива\) для генераторів](#)»;

«[Звітування про виконання договору у 2024 році: момент, який можна упустити](#)».